KYLÄSAARI

1/1986
Kyläsaaren Kiinteistönomistajat ry:n tiedotuslehti

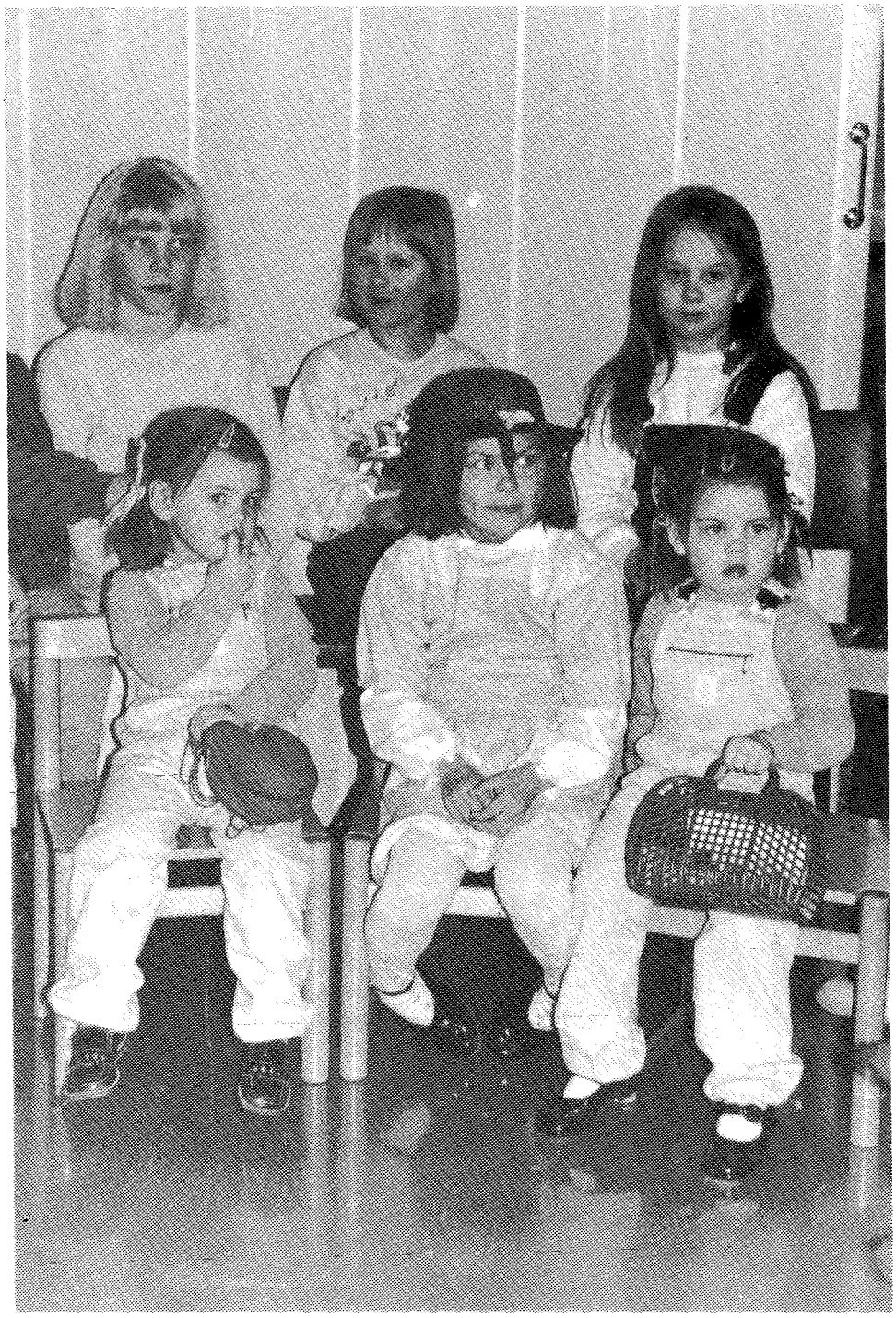

Puheenjohtaja Esa Pitkälä:

Arvoisat kyläläiset

Elämme nyt vuotta 1986 ja se näyttää noin ilmojen puolesta paremmalta kuin 1985. Näin sitä mennään vuosi toisensa jälkeen eteenpäin.

Kyläsaarelaisena ja nyt tässä keski-iässä kun on niin alkaa kaipailemaan niitä "vanhoja hyviä" aikoja. Kylä sinänsä ei ole paljon muuttunut, mutta ihmiset sitävastoin ja ihmisten tavat.

Ensimmäinen asia mitä erikoisesti kaipaisi on kylän persoonallisuudet vaikka en kovin kauaksi muista taaksepäin niin muistan kuitenkin monia - oli Eikkaa, Jussia, Arvoa, Emppua ja monia muita, jotka erottuivat meistä tavallisista ihmisistä. Tänä päivänä näitä ei enää jostain syystä uusia synny, olisiko tällä hirveällä elintasokilpailulla syynsä asiaan.

Toiseksi on yhteisesti harrastettu kaikenlaista on ollut nuorisoseuraa, VPK:ta ja muuta, mistä ei ole harrastajia puuttunut nyt kun kaikilla ihmisillä on työaika lyhentynyt, mukavuudet kotona moninkertaiset eli aikaa pitäisi olla enemmän harrastaa yhteisesti kyläyhteisön hyväksi ja omaksi iloksi, ei vain tahdo ihmisiä saada yhteisiin rientoihin. Meilläkin tämän yhdistyksen jäsenmäärä voisi olla kolminkertainen nykyiseen verrattuna. Katso nyt sinäkin oletko jo jäsen. Sen voit tarkistaa tässä lehdessä olevasta jäsenluettelosta. Jos et ole, niin ota yhteyttä johtokunnan jäseniin tai allekirjoittaneeseen ja tule mukaan toimimaan.

KYLÄSAARI

3. vuosikerta, numero 1/1986
11.05.1986

Kyläsaaren kiinteistönomistajat r.y:n tiedotuslehti

Toimituskunta:
Yhdistyksen johtokunta

Vastaava toimittaja:
Jorma Liiho

Valokuvat:
Matti Blomster
Jorma Liiho
Eri arkistot

Kansikuva:
Pyhäkoululaiset Satu, Silja, Elina, Saara, Aino ja Laura
Kuva: Matti Blomster

Jakelu: 700 kpl

Paino: Mainospori

KYLÄSAAREN KIINTEISTÖNOMISTAJAT R.Y.
luottamushenkilöt vuonna 1986

johtokunta

Pitkälä Esa	puheenjohtaja
Nordlund Rainer	varapuheenjohtaja
Blomster Matti	sihteeri
Laaksonen Elli	varasihteeri
Liiho Jorma	taloudenhoitaja
Liiho Jorma	jäsenkirjuri
Erkkilä Aimo	jäsen
Lankinen Vilho	jäsen
Saariola Unto	jäsen
Ranne Ilmo	jäsen
Lehti Vilho	jäsen

tilintarkastajat:

Inberg Ismo
Niiranen Paavo

tilintarkastajien varamiehet:

Palomäki Sakari
Leino Voitto

huvitoimikunta:

Raita Hilkka
Rantala Hilkka
Laaksonen Jarmo

Jorma Liiho

Leppoisan herran uusi vuosikymmen alkaa

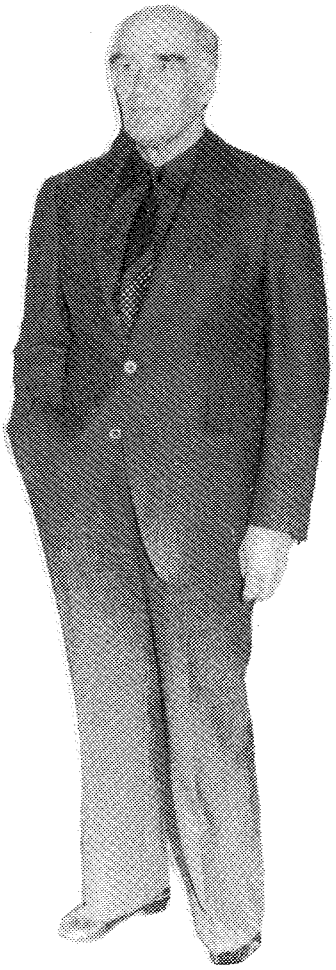

Luvian Pirskeri otti vastaan uuden pojanvesselin 8.5.1926. Vain runsaan vuoden Luvialla asumisen jälkeen tämä poika, UNTO Saariola, muutti Kyläsaaren Kivinille. Kyläsaaren kodikkaassa asuinympäristössä hänestä kehittyi valoisaluonteinen, harkitsevasti asioita esittävä, ison miehen mitat täyttävä yksilö. Opiskelu ja kaikki vallattomien poikien nuorisoriehat tapahtuivat tuttujen kavereiden kesken omassa kylässä.

Osan parhaista nuoruusvuosistaan Untokin joutui viettämään sota-ajan kireissä tunnelmissa. Reservijoukoissa meni lähes kaksi vuotta 17...18--kesäisen nuoren miehen elämästä. Vuonna 1951 tuli Ritvasta hänen elämänkumppaninsa. Yhteinen elämäntaivallus jatkuu edelleen. Lähipiiriin on tullut mukaan vain lisäksi omat kaksi lasta, tytär ja poika. Ja tietenkin heidän lapsensa, Tiina, Laura, Jarkko ja Jarno.

Lämminhenkisistä suhteista lastenlasten ja isovanhempien välillä kertoo Saariolan keittiössä koristeena olevat lukuisat, värikkäät piirustukset. Tuffalle Lauralta kirjoituksin varustettu punakuvioinen piirustus tervehtii iloisena isovanhempien lisäksi myös vierailijaa.

Unto on puuhaillut innokkaasti Kyläsaaren kehittämiseksi nykyiselleen. Nuorisoseura, vapaapalokunta ja erilaiset urheiluriennot ovat saaneet hänet aina liikkeelle. Unto on kiinteistöyhdistyksemme perustajajäsen ja yksi urheiluseura Kajastuksen syntymiseen vaikuttaneista henkilöistä. Urheilutoiminnoista hän sai ensimmäisen palkintolusikkansa vuonna 1938. Viimeinen urheilutapahtumapalkinto on vuodelta 1985. Tähän väliin mahtuu mm. juniorien SM-pronssimitali painista vuodelta 1950. Raameja kamppailulajeihin häneltä löytyy runsaasti.

Monta vuosikymmentä Kyläsaarta seuranneena ulkoiset muutokset kyläsämme ovat olleet vähäisiä hänen mielestään. Muutokset löytyvät sisäisestä rakenteesta. Omaperäinen, omatakeinen ja vankasti yhteen hiileen puhaltava kylähenki on historiaa. Yhteisiä, kokoavia voimia kylässämme edustanevat tänään vain yhdistyksemme ja urheiluseura Kajastus. Omatoimisuus on melkein hävinnyt. Ihmissuhteet muuttuneet.

Unto tarkastelee maailman menoa positiivinen pilke silmäkulmassaan. Tutkiskellaan myös hyviä asioita. Annetaan kiitosta, kun on aihetta. Ajatellaan entistä enemmän yksilöäkin. Unto jäi eläkkeelle A.Ahlstömin palveluksesta vuoden 1985 alusta. Nyt elämän on täyttänyt Kyläsaaren ja Luvian entiset ja nykyiset tapahtumat. Monta arvokasta artikkelia menneiltä ajoilta on lähtenyt Unton kynästä. Meidänkin lehtemme on saanut monia artikkeleita häneltä. Kesäisin askeleet vievät Ritvan ja Unton kesäpaikkaan Kivinille. Mönkimään mullan sekaan ja miettimään uusia jutunjuuria.

Toivotamme 8.5.1986 60-vuotispäiviään viettävälle sankarille antoisia eläkepäiviä. Unton arvokas paikkakuntamme historian tietämys jää pysyvästi tulevien sukupolvienkin käyttöön lehtemme välityksellä. Odotamme jatkoa onnentoivotuksiemme yhteydessä.

JUHANNUSJUHLAN
perinteinen viettopaikka suurella osalla Kyläsaarelaisia on tietysti jälleen Launaisten ranta.
Tanssitaan, kisaillaan, seurustellaan.
Huvitoimikuntamme tiedottaa tapahtumasta tarkemmin juhannuksen lähestyessä.

Hilkka Raita

YHDISTYKSEN HUVITOIMIKUNNAN RAPORTTI

Yhdistyksen vapaa-ajan puolella on toiminta ollut vähäistä vuoden 1985 aikana. Ohessa mietteitä tehdyistä asioista.

Toukokuussa kävimme Turun teatterissa katsomassa Piafin näytelmää "Pikku varpunen". Juhannusaaton kokkojuhlaa oli aika moni kyläläinen lähtenyt viettämään Launaisten rantaan. Makkaran paiston ja muun pikku mutustelun lomassa olivat tytöt ja pojat innokkaasti tarkkuuspelien luona. Hyvin näytti tikan-ja renkaanheitto sujuvan juhannusaattoehtoonakin. Ja tietysti parhaat myös palkittiin. Oman kylän tyttö Raija Peltomaa soitteli haitaria ja letkeän hanurimusiikin säestyksellä monet innostuivat pistämään jalalla koreasti. Huonosti luistava luonnon lattia ei vain ollut oikein sopivassa tanssikunnossa. Juhlassamme oli kaukaisia vieraitakin aina Kanadasta asti, nimittäin Kirsti ja Teuvo Kotilehti.

Pikkujoulun viettoon valmistauduttiin yhdessä Uudenniityn ja Mooskerin kiinteistöyhdistysten kanssa. Juhla oli Kyläsaaren koululla joulukuun alussa. Juotiin kahvia, seurattiin monipuolista ohjelmaa ja pidettiin mahtavat arpajaiset. Kiitoksia kaikille tilaisuuden järjestelyissä mukanaolleille ja arpajaispalkintojen lahjoittajille. Tilaisuuden huippuna oli tietenkin kaikkien suomalaisten rakastaman joulupukin vierailu.

Kiitoksia kaikille yhdistyksemme asioiden parissa työskennelleille. Vapaa-ajan asioissa toivon saavani kaikilta kyläläisiltä virikkeellisiä uusia ehdotuksia toimintamme monipuolistamiseksi. Hyvää mieltä kaikille.

PYHÄKOULU

Kyläsaaren keskustassa sijaitsevan seurakuntatalon tiloissa kokoontuu joka sunnuntai kello 11.30-12.15 perheen nuorimmille tarkoitettu pyhäkoulu. Pyhäkoulun ohjaajina toimivat MERVI HISSA ja RITVA RUUSUNEN.

Pyhäkoulussa käy 10-20 nuorta ikäluokan ollessa kolmesta neljääntoista ikävuoteen. Ryhmässä on mukana sekä poikia että tyttöjä. Tilaisuus aloitetaan yleensä sytyttämällä kaksi kynttilää palamaan ja niiden annetaan symbolisesti palaa koko pyhäkouluajan.

Pyhäkoululaiset istuvat piirissä opettajan ympärillä. Kuunnellaan lasten raamatusta päivän teksti, lauletaan ja keskustellaan. Ryhmän pienimmäisetkin pitävät laulukirjaa kädessään isompien tavoin, vaikka lukutaitoakaan ei vielä ole opittu. Laululeikit ja askartelu sisältyvät usein myös ohjelmaan. Jokaisella käyntikerralla pyhäkoululaiset saavat tarrakuvan, joka liimataan jokaisen omaan tauluun.

Lasten vanhemmat ja kaikki muutkin lapsista kiinnostuneet voivat nauttia lasten opettelemista lauluista ja leikeistä aina joulu- ja kevätjuhlissa. Pyhäkoululaiset toivottavat tänäkin keväänä, sunnuntaina 25.5. klo 13.00, kaikki vanhemmat tervetulleiksi pyhäkoulun kevätjuhlaan Pihlavan kirkkoon.

Kesällä ei ole pyhäkoulua. Syksyn uusi aloitusajankohta ilmoitetaan lehdissä. Tervetuloa pyhäkouluun.

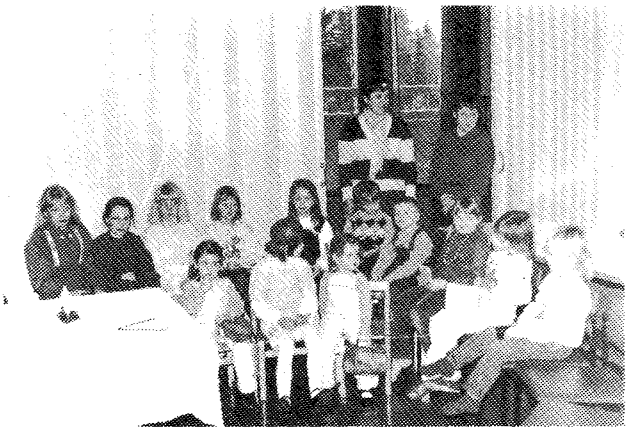

Kun lennän ulos maailmaan
niin turvakseni sinut saan
Jumala isä taivainen
sinulle laulan kiitoksen

VUOSIKOKOUSMIETTEITÄ

Sunnuntaina 6.4.1986 Kyläsaaren koululla pidettiin yhdistyksemme vuosikokous. Kokouksen puheenjohtajana toimi Esa Pitkälä ja sihteerinä Matti Blomster.

Vain hieman alun neljättäkymmentä kyläläistä oli tullut osallistumaan kokoukseemme. Näin vaisua yhteisiin asioihimme osallistumista ei ole ollut Kyläsaaressa moneen vuoteen. Kokous aloitettiin Kyläsaaren Talouskaupan tarjoamien kahvileipien ja kahvin nauttimisella.

Kaupunginpuutarhuri Matti Virtanen esitelmöi monipuolisesti kokousväelle pihapiirin keväisestä kunnostamisesta. Puutarhuri Virtasen käsitteleminä aiheina olivat mm. pensaiden ja puiden leikkaaminen, tuholaisten torjunta, maanäytteen ottamisen perusteella tehtävä lannoitus sekä puiden kaataminen omalta tontilta. Kaavoitusalueelta omalta tontiltaan saa kaataa puita vain kaupunginhallituksen luvalla. Mutta koska Kyläsaaressa ei ole voimassa olevaa kaavaa, saa täällä jokainen kaataa puita pihapiiristään oman harkintansa mukaan.

Kiinteistöyhdistyksen johtokunnan kokoonpano säilyi entisenä, koska erovuoroiset valittiin uudelleen. Jäsenmaksu ja liittymismaksu pidettiin myös vuoden 1985 tasolla, jäsenmaksu 20 mk:na ja liittymismaksu 10 mk:na. Tilikauden 1985 ylijäämä oli 1 533 markkaa tuottojen ollessa 8 732 mk ja kulujen 7 199 mk.

Tilintarkastajiksi valittiin Ismo Inberg ja Paavo Niiranen sekä heille varamiehiksi Sakari Palomäki ja Jorma Leino. Huvitoimikuntaan valittiin puheenjohtajaksi Hilkka Raita ja jäseniksi Hilkka Rantala ja Jarmo Laaksonen.

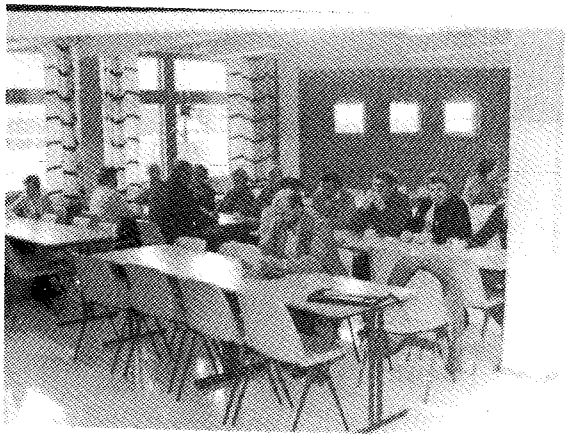

Vuosikokousväkeä Kyläsaaren koulun ruokalassa kuuntelemassa kaupunginpuutarhuri Matti Virtasen esitelmää.

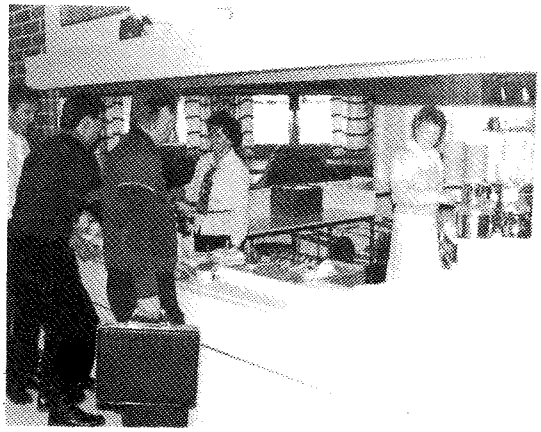

Kokouksen pito aloitettiin Kyläsaaren Talouskaupan tarjoamien kahvien nauttimisella.

Klasu: *Kyl tääl Tarzani majas o mukava ol, mut vaihteeks olis hauska käyr leikkipuistossaki, vai mitä Tarja.*

Tarja: *Kyl, mut meil ei oo leikkipuistoo tääl Kyläsaares. Ja kaupunkii o nii pitkä matka leikkimää.*

Klasu: *Pyyrettäskö kaupunkii tekemää leikkipuisto Kyläsaaree?*

Tarja: *Ei ne kyl meit paljo taira kuunnel, mut soitetaa puistotoimistoo. Kyl me yleine, yhteine leikkipuisto tarvittais.*

Klasu: *Joo, ryhdytää toimee.*

Jorma Liiho

VAIVAISTALOSTA VANHAINKODIKSI

Avonaisella pellolla, Kyläsaaren keskustan pohjoispuolella, erottautuu kauniiden, vanhojen rakennusten kiinteä kokonaisuus. Yhteisökokonaisuutta aavalla peltoaukealla ympäröi kesällä kaunis lehtipuusto. Alueen ohi ei johda erillistä tietä. Alueella ei tule edes vahingossa vierailleeksi. Se tekee alueesta hieman oudon ja salaperäisen. Alue on Pirkko MATTILAN johtama, vuonna 1914 perustettu vanhainkoti.

29.11.1912 vaivaishoidonneuvoja Axel NILSSON ja 10-henkinen vaivaistalotoimikunta pitivät kokouksen Valli-Jaakkolan luona. Kokouksen yhteydessä pohdittiin perustettavan vaivaistalon paikkaa. Ehdolla olivat kaupungin omistamat Langenin tai Hellviikin tilat.

Vuonna 1913 hyväksyttyjen rakennuspiirustusten mukaisesti Eurajoelta kotoisin oleva rakennusmestari Ojala urakoi 39 258 markan kustannusarvion omaavan vaivaistalon Langenin tilalle. Rakennus valmistui vuonna 1914. Laitoksen vuosijuhlaa vietetään aina syyskuussa, mutta tarkkaa taloon muuttopäivää ei ole tiedossa.

Heti laitoksen käyttöönoton jälkeen vaivaistalo-nimi muuttui köyhäintaloksi. Vuonna 1914 köyhäintalolle valittiin ensimmäinen johtokunta, jonka jäseninä olivat J. Kesti, S.Vanhakartano, J.Kaapeli, A.Kuuri-Riutta ja J.-Valli-Jaakkola.

Vuonna 1919 laitoksen nimi muutettiin kunnalliskodiksi. Ensimmäinen merkittävä laajennus oli J.Virtasen urakoima sairasosasto vuonna 1929. Sairasosaston uusi osa valmistui vuonna 1936.

Sota-aika 40-luvulla oli myös kunnalliskodille vaikeaa aikaa. Varsinaisen vanhushuollon lisäksi sekä siirtolaisia että pakolaisia oli majoittuneena kunnalliskodin tiloihin. 5.4.1945 vietettiin kunnalliskodissa juhlahetkeä. Sota ja pahin pula-aika oli takanapäin. Asukkaille oli katettu kahvipöytä, jossa oli ensimmäisen kerran tarjolla oikeaa kahvia. Juhlasta löytyy merkintä vanhoista pöytäkirjoista.

Vanhainkodin asukkaita omassa ympäristössään.

Vuonna 1954 kunnalliskodissa suoritti V.Koskinen laajan peruskorjauksen. Korjauksen yhteydessä nousi laitoksen paikkaluku 30:stä 41:een.

Kunnalliskoti siirtyi Porin maalaiskunnan omistuksesta Porin kaupungille alueliitoksen yhteydessä vuonna 1967 Helmi HANKIMAAN toimiessa laitoksen johtajana.

Päärnäisten sairaskodin valmistumisen jälkeen vuonna 1976 Kyläsaaren kunnalliskodin sairasosasto lopetettiin. Samalla laitoksen nimeä muutettiin taas kerran. Nimeksi tuli vanhainkoti. Muutoksen yhteydessä päästiin myös ensimmäisiä kertoja asukasluvussa lähelle laitoksen suunnittelulukuja. Tähän mennessä asukkaita oli ollut aina 1.5 kertaisestikin laitoksen suunnittelukapasiteettiin nähden.

Viimeinen suuri peruskorjaus- ja laajennustyö suoritettiin vuosina 1979-1980. Vanhat tilat peruskorjattiin ja samalla rakennettiin uuden 18-paikkaisen osaston lisäksi yleiseen käyttöön tarkoitettuja tiloja.

Vanhainkodin nykyinen paikkaluku on 60 ja kaikki paikat ovat täynnä. Asukkaista on miehiä 11 ja naisia 49. Hoitohenkilökuntaa on yhteensä 32. Henkilökuntaan kuuluvat johtaja, 2 sairaanhoitajaa, 8 apuhoitajaa, 11 osastoapulaista, kylvettäjä, kuntohoitaja, emäntä, 2 keittäjää, 3 keittiöapulaista, osapäivätoiminen toimistoapulainen ja talonmies.

Iäkkäin asukas on 1887 syntynyt (nyt 98-vuotias) Frans VENERANTA. Hän asuu yhdessä Ossi Koskirannan kanssa. Seuranaan heillä on akvaariossa iloisesti uiskentelevien kalojen parvi. Naisten puolella on kauemmin maailmaa seuraillut 1888 syntynyt Emma REUNANEN.

Johtaja Pirkko MATTILAN mukaan vanhusten aktiviteetti pyritään säilyttämään vireänä mahdollisimman pitkään. Toimintamuotoina on mm. asukkaiden kannustus, keskustelu- ja kuuntelutilanteet, liikunnan ja askartelun harrastaminen sekä matkustaminen. Ja tietysti monen elämään aina oleellisesti liittyviä asioita kuten laulamista ja leikkimistä harrastetaan kolme kertaa viikossa kokoontuvassa päiväsalipiirissä.

Poistun ensivisiitilläni Kyläsaaren vanhainkodista. Pihassa kaksi naisihmistä tulevat puheilleni. He ovat lähdössä kaupunkiin linja-autolla, mutta pysäkille on toista kilometriä matkaa. Pakkasta on viitisentoista astetta. Otan heidät autooni. Vanhemman naisen (noin 85-vuotias) nouseminen matalaan kulkuneuvooni tuottaa vaikeuksia. Pysäkillä minulle tarjotaan korvausta kuljetuksestani. Otan pussista makeisen ja vanhusten lämpimät kiitokset matkaeväikseni.

Mieleeni nousee kysymys miten vanhukset pääsevät hoitamaan Kyläsaaressa ja Kyläsaaresta muuallekin asioitaan. Useimpien matkanteko on hidasta. Linja-autopysäkki on etäällä. Taksilla matkustaminen tulee kalliiksi etenkin, kun taksi tulee yleensä Porin keskustasta asti. Tässä lienee pohdiskeltavaa niin laitoksen johdolle kuin päättäjillekin.

Frans Veneranta

15.04.1986 Frans Veneranta poistui keskuudestamme.

OSANOTTOMME!

ZEISS
West Germany
Zeiss minun silmilleni
OPTIKKO NORDLING
PORI - Itäpuisto 5 - ☎ ★ (939) 412 335

HESSULLA
ON JAUHO-
PEUKALO . . .
. . . JA TUOTTEESSA ON
KOTOINEN MAKU!
KOTILEIPOMO HEIKKI HISSA
Avoinna:
Ark. 8.30 - 17.00
la 9.00 - 14.00
maanantaisin suljettu
Kyläsaari
puh. 486 466

MUISTOJA MENNEILTÄ AJOILTA

Kuva 1: Nuorisoseuran lipun vihkiäiset 1950-luvun alussa. Kuvassa Helka Reikko, Unto Saariola ja Elise Mattila.

Kuva 2: Kyläsaaren VPK:n ryhdikästä joukkoa hienoine palokunta-asuineen ja vesipumppuineen vuodelta 1947.

Kuva 3: Arvokas kyläsaarelainen pariskunta. Mutta kuka?

Kuva 1

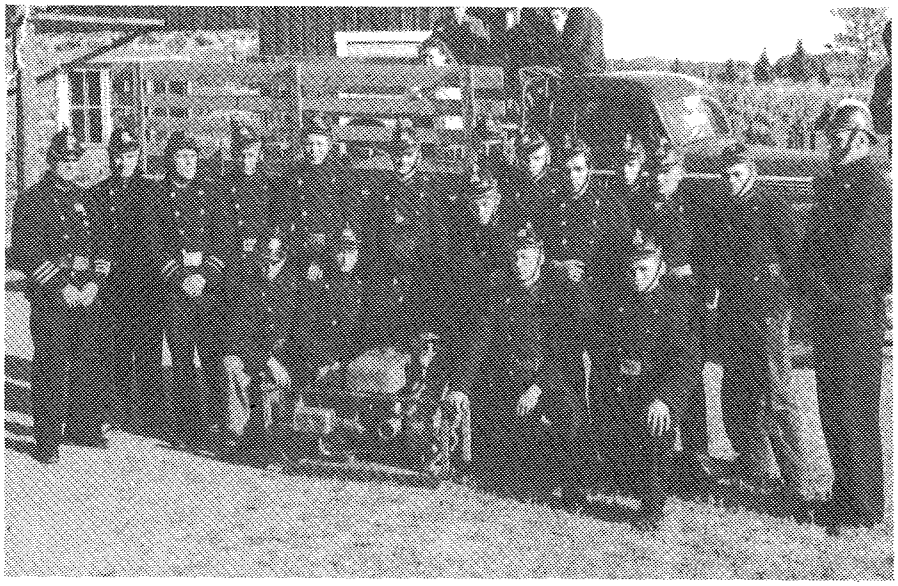

Kuva 2

Kuva 3

Unto Saariola

Kivinin Kokemäenjoen kainalossa

Kyläsaaren kylään kuuluvalla Kivinin harjulla on juurensa syvällä menneisyydessä. Harju ulottuu Selkäluodon kärjestä Tikkasen luotoon ja sijaitsee historiastaan rikkaan Kokemäenjoen taitekohdassa. Jokihan virtasi vielä 1700-luvulla aivan Kivinin rannan vieritse. Nykyään varsinainen väylä kulkee n. 1/2 kilometriä idempänä. Joessa oli myös viitoitettu laivaväylä Ulvilan kaupunkiin ja sittemmin Porin kaupungin satamaan. Harjun sijainti juuri laivaväylän varressa tarjosi mainion levähdyspaikan niin purjehtijoille kuin kalastajillekin, jotka olivat lasteineen matkalla joko jokea ylä- tai alavirtaan. Kiviniä pitivät jonkinlaisena puolimatkan krouvina.

Kivinin harju on menneisyydessä paremmin tunnettu nimellä Santaniemi (Sandudden). Kivini nimi on tullut käytöön 1800-luvun alkupuolella ja on se varmaan Sandudden nimestä käännetty Kiviniemeksi ja jälleen Kiviniksi.

Santaniemi muodostuu oikeastaan kolmesta luodosta. Selkäluoto, jota tänäkin päivänä mainitaan tällä nimellä. Warriluoto, joka sijoittuu harjun keskiosaan Ahlströmin rannan kohdalla. Siellä on ollut, kuten nimikin viittaa, laivatelakka, jossa on rakennettu laivoja ja myös korjattu. Kolmantena luotona mainitaan Poolee, joka on harjun alisessa päässä, nimi on edelleen käytössä.

Porin kaupungin ulkosatama, jossa isot laivat voivat lastata, sijaitsi vuoden 1600 lopulle Santaniemellä (Kivinillä). Joen madaltumisen johdosta ulkosatama siirrettiin v. 1713 Björnöhön. Kivinin harjulle tuotiin myös talvisin hevosilla sahatavaraa maakunnan käsisahoilta. Kivinillä ne tapuloitiin kuivumaan ja sitten seuraavana kesänä laivattiin.

Kivinin rannoille on myös moni laiva löytänyt viimeisen matkansa pään. Nyt ne hylyt ovat kyllä jo hautautuneena lietteen alle, mutta tänäkin päivänä niiden osia tulee näkyviin ruoppausten yhteydessä. Krimin (v. 1855) sodan aikaisia puukirstuja löytyy Kivinin tienoilta joesta. Ne oli tiettävästi rakennettu estämään englantilaislaivojen pääsyn Poriin asti. Englantilaisten ryöstelynhalu aiheutti myös Kiviniläisten keskuudessa pelkoa.

Kivinin kohdalla laivaväylä kapeikkoineen on ollut purjehtijoille myös ongelmallinen ja aina ei ole havereiltakaan vältytty. Vuoden 1930 vaihteessa matkustajalaiva Nurde ajoi sumussa Kivinin kohdalla kivikolle, matkustajat kylläkin pelastuivat ja heidät tuotiin Kivinin rantaan. Vielä 40-luvulla eräs riisilastissa ollut purjelaiva ajoi Kivinin luona hiekkasärkälle, mutta ei siinä mitään kummempaa sattunut.

Vuonna 1875 Pihlavaan rakennetun sahalaitoksen vaikutus tuntui myös Kivinillä. Kulkihan Pihlavaan johtava sahatukkien uittoväylä aivan Kivinin rantoja hipoen. Tukkien uitto, erottelu ja lauttaus antoivat 20-30 henkilölle kesäajaksi työtä. Varmaan moni kyläsaarelainen muistaa vielä Kivinin uittohommat ensimmäisenä työpaikkanaan. Uittohommiin oltiin pyrkimässä jo melko nuorena koulujen päätyttyä. Talvella suoritettiin myös niin sanottuja junttaustöitä, jotka kestivät noin 3-4 viikkoa n. 20 henkilölle. Talvijunttauksessa oli sitä jotakin hohtoa. Olihan siinä varsinkin sota-aikana runsaasti naisia mukana. Naisethan suoriutuivat aivan mainiosti ensinnäkin varsinaisesta työstään sekä niistä joskus vähän ronskeista junttalauluistaankin.

Tukkityöt antoivat varsin mukavan lisäansiomahdollisuuden, etupäässä omavaraistaloutta harjoittaneille, joita työntekijät etupäässä olivat. Tukkien uittokin on päättynyt v. 1964.

Huvila-asutus on ollut ja on tänäkin päivänä hyvin merkittävä. Olihan Kivinillä vielä 1800-luvulla puhtaat vedet ja hiekkaiset rannat, joten se oli hyvin haluttu kaupunkilaisten huviloiden sijoituspaikka. Vuosisadan vaihteessa ja vähän jälkeenkin sinne rakennettiin runsaasti huviloita, jotka nyt ovat rantojen liettyessä menettäneet merkityksensä. Sen lisäksi, että oli varsinaisia huviloita, niin vakinaiset asukkaat vuokrasivat tilojaan kaupunkilaisille kesäasukkaille. 30-40-luvun tienoilla ei ollut niin pientä ja heikkokuntoista tilaa, etteikö niihin olisi ollut halukkaita kesänviettäjiä tulossa. Kesäasukkaat toivat oman värikkään leimansa seudulle. Linja-autoliikennekin oli kesäkuukausina järjestetty. Sen lisäksi että tämä vuokraustoiminta antoi vakinaisille asukkaille lisätuloja, niin vieraat myös käyttivät monenlaisia vakinaisten asukkaiden tuotteita ja palveluksia.

Kivini on hyvä ja turvallinen paikka asua. Sen todisti aikanaan 1800-luvulla Tikkasen Ville, joka rakensi torppansa Tikkasen luotoon ja muutti Uudestakylästä siihen asumaan, koska Uudessakylässä oli paljon petoeläimiä. Seutu on rauhallista, eikä saasteetkaan pahemmin häiritse, sillä tiettävästi seutu on ilmansa puolesta Porin kaupungin puhtaimpia. Mitään suurempaa uudisrakentamistakaan ei ole viime vuosina tapahtunut, eikä varmaan tule lähivuosina tapahtumaankaan, sillä alue on merkitty kaupungin vapaa-ajan viettoalueeksi. Kiitos siitä kaupungin suunnittelijoille, näin Kivini saa säilyttää omaleimaisuutensa ja ilmeikkyytensä jatkossakin.

Seppo

"Hynkymyyry"

Tämän lehden viime numerossa oli kuva Kyläsaaren rukoushuoneesta. Se sijaitsi nykyisen seurakuntatalon paikalla ja oli se aikoinaan mm. kesäisten herännäisjuhlien pitopaikka. Juhliin kertyi väkeä ympäri maaseurakuntaa ja kauempaakin. Siihen aikaan kuljettiin vielä paljon hevospelillä, niinpä juhlien aikana rukoushuoneen takana olevassa metsikössä oli paljon pitempimatkaisten hevosia ja linjaanirattaita odottamassa sanankuulijoiden kotiinlähtöä.

En tiedä nauttivatko kyläsaarelaiset silloin enemmälti juhlien tarjoamaa hengen ravintoa, mutta ohrakryynivelli, jota juhlavieraita varten keitettiin vuorovuosina eri talojen karjakeittiöissä maitohinkkikaupalla teki kauppansa ja maistui myös vähemmän uskovaisten kyläläisten suussa. Sen vellin veroista ei enää osata keittää. Porinpäivien velli on vain kalpea aavistus siitä herännäisjuhlien vellistä, jota pikkupoikana söin.

Kerrotaan, että Mäkitalon emäntä aikanaan lahjoitti rukoushuoneen tontin seurakunnalle, olisikohan ollut ennen vuosisadan vaihdetta. Paikka oli sitä ennen kylän nuorten piirileikkipaikka joka kesäisin oli varmaan ahkerassa käytössä. Vaikka asutus silloin oli harvempaa ja tiet ja liikenne erilaista kuin nykyään, olivat nuoret ihmisten silmäinalla ja koskas eivät vanhemmat ihmiset olisi nuorten ilonpitoon karsaasti katsoneet. Mäkitalon emäntä oli tullut uskoon ja synnintuntoon ja kielsi mielestään synnillisen ilonpidon omistamallaan maalla. Mutta eihän nuorten tanssihalut siihen loppuneet, pojat menivät Riuttan isännän puheille ja pyysivät lupaa piirileikkipaikkaan talon metsässä. Lupa saatiin ja pojat raivasivat paikan kuivalle kanervakankaalle Virran Fiinan pellon taakse. Paikan rinki oli vielä näkyvissä lapsuudessani ja me sitä ihmeteltiin, että mikä paikka se oli. Vanhemmat ihmiset alkoivat vähän ilkikurisesti nimittämään uutta piirileikkipaikkaa Hynkymyyryksi, kun se nyt oli ihmisten kuulumattomissa ja näkymättömissä. Nimi hynkymyyry ei nykypäivän ihmiselle paljon sano, mutta ennen kun lehmä oli joka töllissä vietiin se, kun se oli tullut hynkyyn, sonnin luokse milloin Mäkitaloon milloin kunnalliskotiin saakka, mahtoiko siellä olla parempi sonni. Myyryy taas lapsetkin leikki silloin kun ne piiloo meni, eli kiimapiilo on hynkymyyry. No kai se ihminenkin on hynkyssään silloin kun se nuorena itselleen elämänkumppania hakee.

Pentti Laurila

Neljännesvuosisata kaupankäyntiä

Kyläsaaren Talouskauppa on T-lähikauppa ja se on perustettu v. 1962, joten asiakkaita on tullut palveltua jo runsaat 23 vuotta. Hyvin on tultu kyläsaarelaisten kanssa toimeen. Viihdymme ammatissamme hyvin. Kaupanpito on vaihtelevaa ja hauskaa työtä, jossa tapaa joka päivä monenlaisia ihmisiä. Kauppiaan ja myyjien pitää olla iloisia ja puheliasta porukkaa palvellessaan asiakkaita, sanattomalle kaupanteko ei sovi. Jokaista asiakasta on palveltava ystävällisesti sekä tietysti hyvillä tuotteilla. Asiakkaat arvostavat tavaran hyvää laatua ja tuoreutta, koska he haluavat vastineen rahoilleen.

Kaupan luonne ja ihmisten tarpeet ovat vuosien saatossa muuttuneet. Ennen kaupassa oli melkein kaikki elintarvikkeet irtotavarana, jotka sitten kaupasa pakattiin pusseihin juuri asiakkaan pyytäessä sitä. Myös kulutustottumukset ovat muuttuneet. Syödään nykyisin kevyempää eli ei rasvaa eikä sokeria, myöskin työpaikkaruokailu on yleistynyt. Raskaan tavaran kuten rehu- ja lannoitekauppakin on muuttunut. Ennen oli karjaa melkein jokaisessa talossa joille ostettiin rehu kaupasta kiloittain joka päivä ja lannoitteita tontin viljelyyn.

Kyläsaaressa ihmiset ovat mukavia ja heitä on mukava palvella jokapäiväisissä tarpeissa. Kauppojen luku Kyläsaaressa oli v. 1967 7 kauppaa ja nyt 2, joten muutosta on tapahtunut kauppojen lukumäärässä. Olemme T-lähikauppa ja noudatamme tarjouksissa T-lähikaupan linjaa. Tarjoustuotteet löytyy T-yhteismainoksesta joka tiistai, keskiviikko ja perjantai Satakunnan Kansasta takasivulta hyvin luettavasta paikasta.

Pidän tärkeänä myös, että kylässä toimii aktiivisesti kiinteistöyhdistys, jonka tehtävänä on ja tulee olemaan kylämme kehittäminen ja kehityksen eteenpäin vieminen, mikä tällä tavalla turvaa kyläläisille palvelutason säilymisen yksityisellä ja kunnallisella sektorilla, ja näin pystymme pitämään kylämme vireänä ja miellyttävänä asuinpaikkanamme.

Lopuksi haluamme kiittää kaikkia asiakkaitamme luottamuksestanne ja hyvästä yhteistyöstä. Jatkossakin toivomme voivamme palvella Teitä hyvillä tuotteilla ja mukavalla palvelulla.

Sirkka Kottonen, Aila Johansson ja Pentti Laurila valmiina palvelemaan tämän päivän vaativaa asiakaskuntaa vankalla kokemuksellaan.

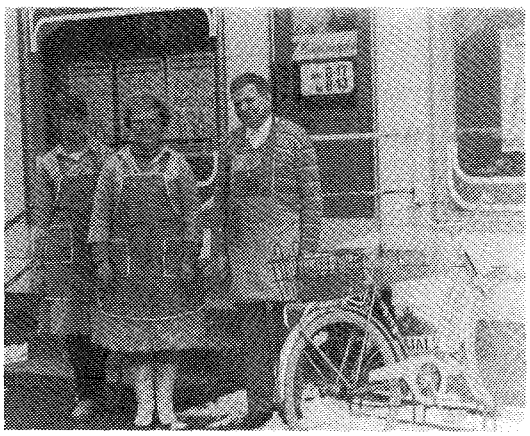

KÄTEVÄSTI KÄTEISTÄ PORILAISISTA PIKAPANKEISTA

* Gallen-Kallelankatu 9
* Itäpuisto 7
* Satakunnankatu 39
* Yrjönkatu 10

SATAKUNNAN SÄÄSTÖPANKKI

PORIN SUOMALAINEN SÄÄSTÖPANKKI

pop

PORIN SEUDUN OSUUSPANKKI

RV RAKENNUS VUORENPÄÄ OY

Satakunnankatu 33-35 A, 28 130 PORI 13 Puh. 939-412 582
413 852

Sisustajan uusin erikoisliike Porissa

- TAPETIT: paljon uusia malleja ja sävyjä
- MAALIT
- PARKETIT • MATOT

Ent. Alpo Niskanen

HAUTAKIVET

Kalverrukset, kultaukset, kaikki alan työt edullisesti. ILMAN kuljetuskustannuksia. Nykyisin ainoalta Porissa toimivalta kiviveistämöltä. Myynti myös suoraan veistämöltä.

LÄNSIKIVI
Kiviveistämö Dickman

Kyläsaari,
puh. 486 673, 486 075,
ilt. 740 257

TULLAAN TUTUIKSI!

union

UNION ULASOORI
Mäntyluodontie
28760 PORI
V. Erkkilä puh. 486 178

AH-NEULE KY
Kutomo - Tehtaan myymälä
Uusi osoitteemme
Katariinankatu 30
(Äestäjänkadun puolella)
puh. 414 960

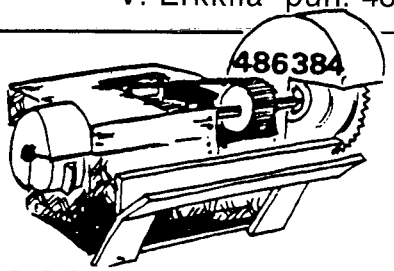

LASSEN KLAPI

KYLÄSAAREN GRILLI JA ELINTARVIKEKIOSKI KY

Avoinna

su	12-22
ma-to	16-22
pe-la	16-24

puh. 486 604

Puutavaramyynti
LAURI LAURILA

puh. 486 010

EDULLINEN PALVELEVA

Kyläsaaren Talouskauppa ✆ 486 086

Mentäskö linja-autoll kaupunkii?
Ja mikä ettei. Kyläsaarest se maksaa
50 matka sarjalipull vaa ***38 p/km.***

PORIN LINJAT OY

SYÖ VAIHTEEKSI ELSEN HYVIÄ PIKKULÄMPIMIÄ

KYLÄSAAREN BAARI
ELSE SELIN • PUH. 486 115

KALALIIKE

A. Haanpää

PORI PUH. 486 095
KYLÄSAARI 486 468

Autokorjaamo ja -maalaamo

I. ROSNELL

puh. 486 508

Kampaamo Lola Silfver

Osuuspankin talo
Kyläsaari, puh. 486 782

Mummun talvinen laturetki

Yksi mummun laturetkistä
jäi mieleen erityisesti.
Ehkäpä tulevan "Marjaliisan"
mummu siinä kohtasi.

Kun siinä vieressä rautatien
mummu hiljalleen hiihteli.
Niin aivan sattumalta
hän taakseen vilkaisi.

Sielläpä pieni punainen takki
saapui, aivan hirmuvauhdilla.
Heti mummu huomasi sen
että vauhti mummulle liikaa on.

Niinpä mummu muina miehinä
latua antoi pienelle.
Hakipa siinä nenäliinaa
vähän naurusuisena.

Myöskin kohteliaisuus
säilynyt oli "Marjaliisalla".
Varmaan se monelle
sanonut kun oli.

Eikä mummu ollut ainoa
kiitoksen kun kuulla sai.
Takana kun mies ja nainen
parastansa yritti kai.

Mutta eipä siinä kiinni saaneet
nämäkään hiihtäjät.
Vaikka heillä ikäkään
ei vielä painaneet.

Sinnepä kuusikkoon "Marjaliisa"
hetkessä vilahti.
Meille jätti hyvän mielen
kuinkas muuten, totta kai.

Kyläsaarelainen nuori

Kiinnostaako
TIETOKONEET?

Haluatko perustietoutta tietotekniikkalaitteista ja Basic-ohjelmoinnista?

Jos on riittävän iso innostuneitten ryhmä, niin voisin auttaa Teitä alkuun. Kokoonnutaan kerran viikossa.

Tiedustele: p. 486 496

Jäsenluettelo keväällä 1986

Jos nimiäsi ei löydy oheisesta listasta, et kuulu yhdistykseemme. Liittyminen joukkoomme edellyttää SINULTA yhteydenottoa jäsenkirjuriimme (puh. 486 496) tai johonkin johtokunnan jäseneen.

Kyläsaarelainen, ole aktiivinen - liity yhteiseen yhdistykseemme!

1. Aaltonen, Aulis
2. Aremaa, Jorma
3. Aronen, Antero
4. Blomster, Erkki
5. Blomster, Matti
6. Borisoff, Veikko
7. Brander, Matti
8. Corell, Maija-Kaisa
9. Ek, Joel
10. Ekholm, Matti
11. Elo, Eino
12. Eriksson, Vilho
13. Erkkilä, Aimo
14. Fager, Helmi
15. Frangen, Olavi
16. Frangen, Pauli
17. Friman, Seppo
18. Haanpää, Aimo
19. Haapanen, Antti
20. Haapasaari, Kari
21. Hankonen, Arvi
21. Harju, Tauno
22. Heino, Leila
23. Heinonen, Pekka
24. Henttinen, Seppo
25. Hiihto, Rauha
26. Hissa, Heikki
27. Huhtanen, Antti
28. Huokko, Arvi
29. Hyytiäinen, Lasse
30. Inberg, Ismo
31. Jalava, Tuija
32. Johansson, Aila
33. Johansson, Osmo
34. Juhola, Esa
35. Jylli, Matti
36. Jämlä, Mikko
37. Kaapeli, Irma
38. Kallokoski, Alpo
39. Karhunen, Jaakko
40. Kaski, Arvi
41. Ketola, Mauri
42. Kitkala, Pertti
43. Kiviheimo, Juha
44. Kivistö, Mauno
45. Koivukangas, Pentti
46. Korhonen, Aarne
47. Korhonen, Pentti
48. Koski, Pekka
49. Kostensalo, Raimo
50. Kottonen, Sirkka
51. Laaksonen, Jarmo
52. Laaksonen, Markku
52. Laalo, Erkki
53. Lahdenperä, Eino
54. Lahtinen, Martti
55. Lankinen, Vilho
56. Latva, Eino
57. Laurila, Pentti
58. Lehti, Bertta
59. Lehti, Tauno
60. Lehti, Vilho
61. Leino, Voitto
62. Lengman, Taisto
63. Lepistö, Matti
64. Lepistö, Toivo
65. Liiho, Jorma
66. Liija, Ilkka
67. Lindfors, Werner
68. Loven, Asko
69. Malmivuori, Juhani
70. Mantere, Arvi
71. Mattila, Pentti
72. Miettinen, Toivo
73. Mäkelä, Heikki
74. Mäki, Taisto
75. Naskali, Valto
76. Nevala, Toivo
77. Niemelä, Felix
78. Niemelä, Sven
79. Niinivirta, Raimo
80. Niiranen, Paavo
81. Nirhamo, Juhani
82. Nordling, Aki
83. Nordlund Ky, R ja R
84. Nordlund, Raimo
85. Nordlund, Rainer
86. Nordlund, Reino
87. Nylund, Antti
88. Ollonqvist, Rauha
89. Pakarinen, Heikki
90. Palomäki, Sakari
91. Peltomaa, Martta
92. Peltomaa, Olavi
93. Piirainen, Jorma
94. Pitkälä, Esa
95. Pukaralammi, Kalle
96. Pääkkönen, Eino
97. Pöllänen, Aino
98. Pöllänen, Pertti
99. Raita, Pentti
100. Ranne, Ilmo
101. Rantala, Hilkka
102. Rantanen, Ari
103. Reuna, Alarik
104. Riikonen, Sulo
105. Rintala, Kalle
106. Rohkea, Reino
107. Rosengren, Aarne
108. Rosneli, Ilmo
109. Rosneli, Jaakko
110. Ruokolainen, Reino
111. Saarinen, Aino
112. Saariola, Unto
113. Sainio, Hilkka
114. Salminen, Harri
115. Sandelin, Pentti
116. Santanen, Pauli
117. Seittinen, Olavi
118. Siirtonen, Eero
119. Siilanpää, Antti
120. Sinisalmi, Martti
121. Sironen, Veikko
122. Soini, Eila
123. Stenbacka, Väinö
124. Suojanen, Esa
125. Syrjälä, Alpo
126. Syrjäläinen, Eino
127. Tamminen, Pentti
128. Tenhonen, Eino
129. Toivonen, Aimo
130. Tuomela, Veikko
131. Tuomela, Viljo
132. Tuominen, Aarne
133. Törnqvist, Kauko
134. Uhlbeck, Leevi
135. Urholin, Reijo
136. Uusitalo, Seppo
137. Uusitorppa, Frans
138. Vaarapalo, Ensio
139. Vaippala, Emil
140. Venho, Veikko
141. Viljanen, Saimi
142. Virtanen, Jorma
143. Vuorenpää, Veikko
144. Vyyryläinen, Erkki
145. Vänttinen, Markku